وطن امروز

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحب‌امتیاز: مهرداد بذرپاش

مدیرمسوول: محمد آخوندی سردبیر: رضا شکیبایی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر(عج) کوچه سعید، پلاک ۹

روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۹۲ تحریریه: ۶۶۴۱۳۷۸۳

نمابر: ۶۶۴۱۴۱۳۷ پیام‌گیر: ۶۶۴۱۳۹۴۲

سازمان آگهی‌ها: ۶۱۰۸۶۱۶۳

پست الکترونیک: info@vatanemrooz.ir

چاپ: شرکت رواق روشن مهر

افق

اذان ظهر:	۱۲:۱۷	غروب آفتاب:	۱۷:۲۷
اذان مغرب:	۱۷:۴۶	نیمه‌شب شرعی:	۲۳:۳۴
اذان صبح فردا:	۵:۴۱	طلوع آفتاب:	۷:۰۷

کلام نور

همه پلیدی ها را در خانه ای نهادند
و کلید آن دروغ است
امام حسن عسکری(ع)

راهنما

راهنمای برنامه‌های سیما

شبکه	عنوان برنامه	پخش
۱	سریال گذر از رنج ها	۲۲:۲۰
۲	سریال سال‌های ابری	۲۱:۳۰
۳	سریال همه چیز آنجاست	۲۰:۴۵
۳	سفربخیر	۲۲:۴۰
۵	به خانه برمی‌گردیم	۱۶:۴۵
۵	سریال آخرین بازی	۲۳:۰۵
آی‌فیلم	سریال چهارچرخ	۱۶:۳۰
آی‌فیلم	سریال مسیر انحرافی	۱۷:۳۰
آی‌فیلم	سریال موج و صخره	۱۸:۳۰
آی‌فیلم	سریال ششمین نفر	۲۱:۳۰
آی‌فیلم	جایی در دوردست	۲۲:۳۰
نمایش	سریال کوچه اقاقیا	۱۳:۰۰
نمایش	روزی که زمین از حرکت ایستاد	۱۴:۰۰
نمایش	آقای عبدی نسب و بانو	۱۷:۰۰
نمایش	میراث پردردسر	۲۰:۰۰
نمایش	سریال سرنوشت	۲۲:۰۰
نمایش	برنامه‌دایناسور	۲۳:۰۰

نگاه

«ظریف»، حریف نیست!

ادامه از صفحه اول

...تقلای عبثی است که پیامش بیش از هر چیز شبهه در شعور و درایت تقلاگر است، ورنه در این سو که وقعی به این تقلا گذاشته نمی‌شود!

اما در این مجال سخن نه بر سر این تقلا، نه آن «زیاده‌روی» و نه آن سفر است و نه حتی تشریح پیام‌ها و تبعات آنها.

غرض طرح یک معادله به غایت ساده است و البته همزمان به‌غایت معقول و مسلّم که اندک تأملی در آن، و نه حتی عنایتی ژرف، به روشنی اثبات می‌کند که «ظریف» حریف خوبی برای این میدان نیست!

جناب ایشان یا از پیام‌ها و تبعات مترتب بر این دو اقدام «نابجا»ی خویش مطلع بوده‌اند، یا نه؛ اگر نه، پس به حکم صریح عقل کسی را که توان درک بدیهی‌ترین ملزومات این عرصه خطیر نیست، نشاید که بر چنین جایگاه رفیعی مستقر باشد!

اگر هم آری- که به‌زعم ما چنین بوده و کاملاً عامدانه و آگاهانه چنین کرده‌اند- پس به طریق اولی فاقد صلاحیت برای استقرار در چنین مقام و موقعیتی هستند!

به همین صراحت، و به همین سادگی.

نظام اسلامی سیستم خنثی و بی‌آرمانی نیست که اگر هر کسی با مبانی و آرمان‌های او به هر طریقی تا کند، چشم فروبندد و بگوید «ان‌شاءالله گربه است».

اگر هم سانتریفیوژها از «چرخش» بازایستاده‌اند تا مشتی خوشبین به «شیطان» و امید بسته به «کدخدا» باورشان بشود این ره که می‌روند به ترکستان است، به تساهل نخواهد گذشت «تسامح» حضرات در برابر گستاخی‌ها به بهانه خلقت و اصرار آقایان به «حساسیت‌زدایی» از آرمان استکبارستیزانه انقلاب، بدان امید که این توافق به «هر قیمت» به ثمر برسد، حتی با درخواست حقیرانه در «شورای روابط خارجی آمریکا» نیز!

و البته که چه خام و کودکانه است پندار آنان که خیال می‌کنند توافقی که بارها و بارها «روح»ش را به مسلخ برده‌اند، حیات بازخواهد یافت! حالا این بماند، و نیز بماند شرح آن «هزینه»ها که تاکنون داده‌ایم که یکی قصه دارد پُر آب چشم!

اما قطعا از یاد مردم نخواهد رفت برخی به چه «قیمت» سرِ این سودا دارند! مردمی که چند روز دیگر در «پیاده‌روی» ۲۲بهمن پاسخ این مسامحه را خواهند داد... .

■ زنبور

کارتون: مازیار بیژنی، وطن‌امروز

وام های خرید مسکن که به جای وام ساخت داده می شود تورم زاست

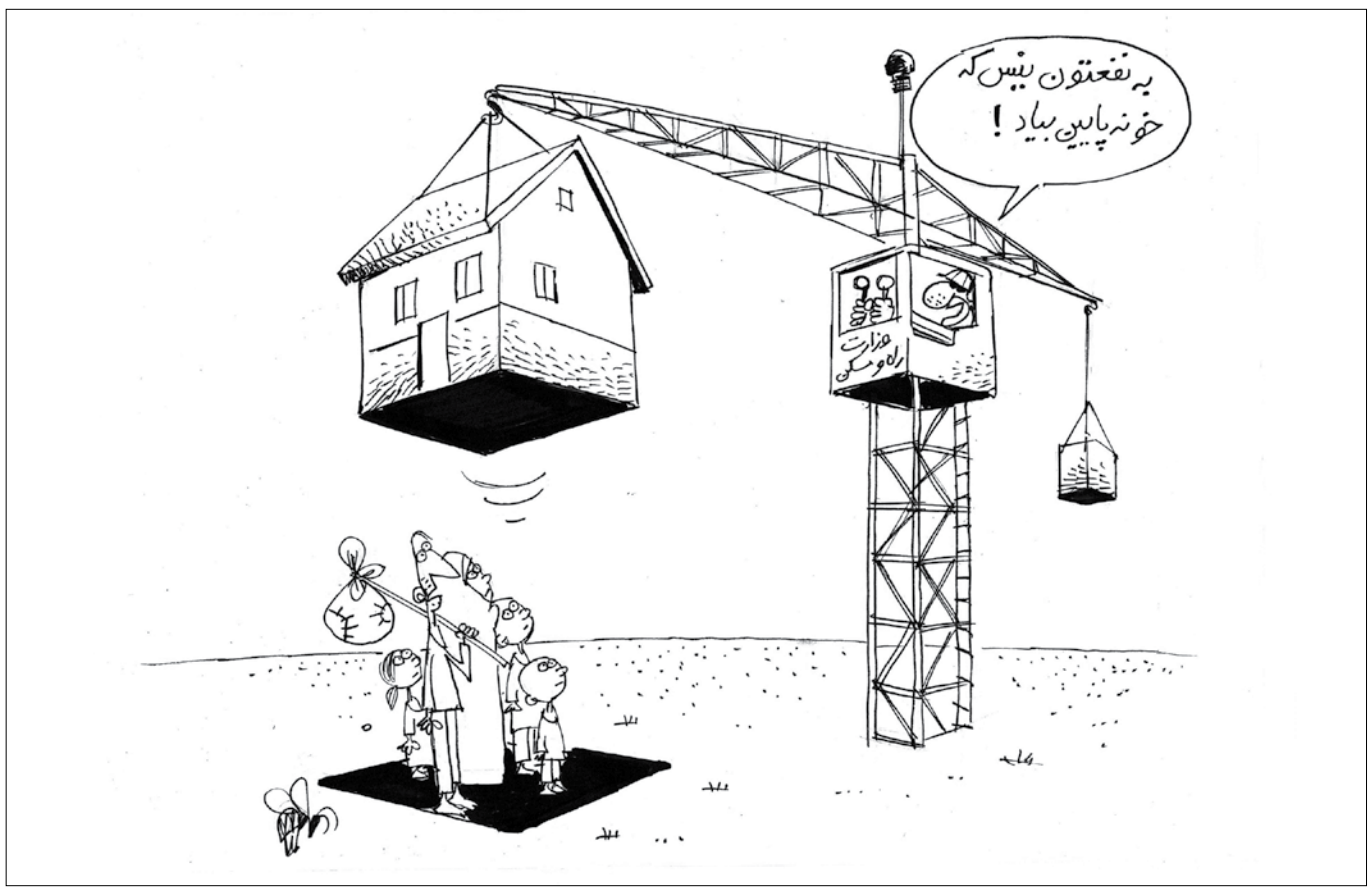

■ رسانه منبر

آزادی بیان از منظر جامعه مدنی و مدنی‌نماها

■ آیت‌الله سیدهاشم بطحائی گلپایگانی ■

یکی از واژه‌هایی که مانند استعمار و سیاست، دستاویز افراد و اشخاص قرار گرفته و هر کس آن را به نفع خودش تفسیر و تعبیر می‌کند واژه آزادی بیان است. فی‌المثل کلمه استعمار، مصدر باب استفعال و از ریشه عَمَره به معنی آباد کردن است در حالی که در فرهنگ یغماگران در معنی سلطه‌گری و چپاول به کار می‌رود و نیز کلمه سیاست که به معنی تدبیر امور و انجام کارها براساس خرد و اندیشه است به روش‌های مزورانه و حیله‌گری معمول شده است لذا شروران بشری بویژه غربی‌ها و آمریکا حتی به کلمات مقدس و باارزش فرهنگ بشری نیز رحم نکرده و آنها را مسخ کرده و بلایی به سر آنها آورده‌اند که وقتی گفته می‌شود استعمارگر و سیاستمدار، فوری غارتگر و حیله‌پیشه تداعی می‌شود. امروز آزادی بیان از دید آنها یعنی فحش و ناسزا و جسارت به مقدسات دیگران، مجاز است و از آن به آزادی بیان تعبیر می‌کنند و حتی جزو حقوق بشر به‌اصطلاح خود آنها محسوب می‌دارند لذا با این بیان آیا باید بپذیرند که هرگاه از سوی دیگران نیز به سران این کشورها و آنچه مقدسات آنها حساب می‌شود (هرچند مقدسات الهی نباشد) اگر جسارت شد آزادی بیان حساب کنند؟ در حالی که چنین نیست، مگر اینکه از غیرت و شرف و منش انسانی به دور باشند!

آری! در فرهنگ اسلام افرادی که اینچنین هستند، گمراه و دور از انسانیت و مخلوطی از شیطان شناخته شده‌اند، چنانکه پیامبر اسلام(ص) فرمودند: إذا رأیتم الرجل لا یبالی ما قال ولا ما قیل له فانه لغیه أو شرک شیطان (اصول کافی/ ج۲/ ص۲۳۲) هرگاه دیدید مردی باک ندارد از آنچه می‌گوید و آنچه به او گفته می‌شود بدانید یا نااهل‌زاده است یا اینکه شیطان در تکوّن وجود او با پدرش شریک شده.

بنابراین زمام گسستگی زبان و قلم، دلیل آزادی بیان نیست در حالی که آزادی بیان از منظر عقلا، خردمندان و اولیای جامعه مدنی در دو مقوله قابل توجه و حق هر انسانی است.

یکی در وصول مطالبات و حقوقی که می‌تواند آن را از طریق زبان و قلم از مقامی مطالبه کند و کسی حق ندارد جلوی آن را بگیرد و دوم در اظهار نظریات علمی و عقیدتی که هر کس حق دارد نظریات خود را بگوید و بنویسد، آنگاه اگر با آیین رایج و کلی جامعه متضاد بود با او مناظره کنند و او را به اشتباه نظریاتش آگاه کنند و اگر حق به جانب او است بپذیرند که این شیوه را آزادی بیان می‌گویند و اسلام متمدن و رهبران آن نیز عملاً آن را بیان کرده‌اند.

امیرالمؤمنین امام علی(ع) در منشور حکومتی خود به مالک اشتر توصیه می‌کند که «زمانی را برای مطالبات مردم اختصاص بده تا بیایند لذا نیروهای حفاظتی خود را دستور به مراعات کردن حال مردم کن تا مردم بدون ترس و لرز و لکنت زبان حرف‌هایشان را بزنند زیرا پیامبر اکرم(ص) فرمود: لن تقدس امه لایوخذ للضعیف فیها حقه من القوی غیر متتعتع، پاک و مقدس نخواهد بود ملتی که ضعیف آن نتواند حق خود را از توانمندان بدون ترس و اضطراب بگیرد. (نهج‌البلاغه/نامه مالک‌اشتر)

قطعاً عقلای غرب نیز آزادی بیان را در این دو مقوله می‌دانند چنانکه پاپ اعظم نیز جسارت روزنامه فرانسوی را محکوم و آن را خلاف آزادی بیان تلقی کرد لکن متأسفانه این واژه در کشور ایران نیز برای عده‌ای قانون‌گریز به‌گونه‌ای معنی شده و می‌پندارند که می‌توانند به هر مقامی که خواستند جسارت کنند و مسؤولان جامعه نیز به آنها چیزی نگویند.

به‌منظور ارائه توضیح درباره اظهارات نایب‌رئیس پارلمان آلمان

بروجردی: به ظریف گفته‌ام سفیر آلمان را احضار کن

گروه سیاسی: رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس از ارسال نامه‌اش به وزیر امور خارجه برای احضار سفیر آلمان درباره اظهارات نایب‌رئیس مجلس این کشور خبر داد. به گزارش تسنیم، علاءالدین بروجردی، رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی در حاشیه مراسم گرامیداشت سردار شهید الله‌دادی و همرزمانش در حزب‌الله در سخنانی در واکنش به برخی اظهارات مداخله‌جویانه نایب‌رئیس مجلس آلمان در سفر به کشورمان گفت: وقتی چنین اظهاراتی بیان می‌شود، طبیعی است که مجلس موضع‌گیری کرده و اجازه چنین اظهارنظرهای هنجارشکنانه را نمی‌دهد. به گزارش تسنیم، وی افزود: بنده به دوستان گفتم باید این هنجارشکنی را متوجه کسانی کرد که این کارها را انجام می‌دهند. بنده نیز به عنوان رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس امروز [دیروز] نامه‌ای به آقای ظریف وزیر امور خارجه نوشته‌ام و درخواست کرده‌ام که سفیر آلمان را برای ارائه توضیحاتی درباره اظهارات نایب‌رئیس مجلس کشورش احضار کرده و اعتراض جمهوری اسلامی ایران را به وی ابلاغ کند. رئیس کمیسیون امنیت ملی همچنین تاکید کرد نباید شرایطی ایجاد شود که اقداماتی نظیر اظهارات نایب‌رئیس مجلس آلمان تکرار شود. بروجردی همچنین تصریح کرد: سفارت ما در برلین نیز پیش از سفر این هیأت یادداشت رسمی داده بود و وزارت امور خارجه هم آن را تایید کرده بود اما وقتی با وجود همه این تذکرات کار اشتباهی انجام شود، حتما باید اقدام جدی صورت گیرد و مجلس نیز این کار را خواهد کرد. وی در بخش دیگری از سخنانش درباره اقدام تروریستی صورت گرفته از سوی رژیم صهیونیستی و شهادت سردار شهید الله‌دادی و تعدادی از نیروهای حزب‌الله گفت: رژیم صهیونیستی باید منتظر پاسخ قاطعانه جمهوری اسلامی ایران باشد. رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس در ادامه درباره تاثیر نشست مخالفان سوری که دیروز برگزار شد، تصریح کرد: بنده فکر نمی‌کنم تحول جدی و مهمی صورت گیرد، البته دوستان اقدامی را انجام داده‌اند که نشان می‌دهد به راه‌حل سیاسی معتقدند؛ این نظر جمهوری اسلامی ایران نیز هست و باید با راه‌حل سوری - سوری آن را حل کرد. بروجردی در پایان خاطرنشان کرد: علت اینکه معتقدم در این نشست اتفاق خاصی برای بحران سوریه نمی‌افتد، این است که سیاست آمریکا و همپیمانانش اتخاذ راه‌حلی سیاسی نیست. لازم به ذکر است لاویا رویت نایب‌رئیس مجلس آلمان روز یکشنبه در دیدار با محمدرضا عارف گفته بود: من می‌خواستم درباره سیاست داخلی با شما صحبت کنم و می‌دانم که شما بازیگری موثر در داخل ایران و در تحولات داخلی ایران هستید و چون انتخابات مجلس آینده ایران را در پیش داریم، می‌خواهم بدانم بعد از انتخابات سال آینده شما در چه سمتی هستید و امروز من با چه کسی صحبت می‌کنم. رویت همچنین به نقش شورای نگهبان در انتخابات اشاره کرد و گفت: می‌خواهم بدانم شورای نگهبان در این انتخابات چه تاثیری دارد و آیا این آزادی وجود دارد که همه کاندیدا شوند چراکه من شنیده‌ام اصلاح‌طلبان نتوانستند در انتخابات کاندیدا شوند.

■ سلام وطن

پیامک: ۳۰۰۰۸۸/ تلفن: ۶۶۴۱۳۹۴۲

■ با آنکه پیاده‌روی هم از سوی آقای ظریف با «جانی» کری صورت گرفت ولی آقای اوباما باز هم در سخنرانی سالانه‌اش گفت درباره ایران همه گزینه‌ها روی میز است. تا کی باج دادن از سوی دولت ایران و بی‌حرمتی از طرف مقابل دیدن؟ آیا این کارهای بی‌نتیجه قرار است تا پایان دولت فعلی ادامه داشته باشد؟!

فرهودی

■ با این اوضاع و احوالی که اروپایی‌ها و آمریکایی‌ها در دولت می‌بینند، اگر آمریکایی‌ها تحقیر، تخریب و تهدید را جای تکریم و چنانچه اروپایی‌ها دخالت در امور کشور و دیدار بی‌اجازه با مجرمان برانداز و ضدانقلاب و فتنه‌گر را جای احترام به مسائل داخلی ایران نگذارند باید شگفت‌زده شد. خب! وقتی رئیس دستگاه دیپلماسی کشور صراحتاً در خاک بزرگ‌ترین دشمن ایران اسلامی در گوش شیطان بزرگ نجوا می‌کند اگر توافق با ما (جریان اصلاح‌طلب) نکنید، پارلمان بعدی ایران دست غرب‌ستیزها می‌افتد، چه توقعی از غرب می‌توان داشت که از این فرصت دخالت بدون پرداخت هزینه و تشر که هیچ! حتی بدون اخم از سوی معتدلان(!) به راحتی گذشت کند؟!

سلملی

■ با حلواحلوا دهان شیرین نمی‌شود. با اینکه این همه از سوی دولت ما عقب‌نشینی صورت می‌گیرد، باز هم طرف مقابل از هیچ موضعی کوتاه نمی‌آید. این موضوع مایه تأسف است.

جهلی

■ دیپلماسی

در مذاکره به نقاط حقیقی بنگریم

ادامه از صفحه اول

با همه این شرایط باز تحریم و فشارها ادامه داشت و تغییری در رویکرد و راهبرد غرب نسبت به جمهوری اسلامی ایران مشاهده نشد. همچنین در حوزه هسته‌ای در دولت دوم آقای خاتمی و تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای آقای روحانی که مذاکرات، بیانیه‌ها و توافقات تهران (سعدآباد)، بروکسل و پاریس صورت گرفت، تیم ایرانی متعهد شد موارد زیر را عملیاتی کند تا پرونده هسته‌ای جمهوری اسلامی به حالت عادی تبدیل شود.

۱- همکاری فراوان با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و ۳ کشور اروپایی

۲- شفافیت بیشتر در عملکرد به منظور اعتمادسازی

۳- تعلیق و توقف کامل غنی‌سازی تا رفع ابهامات به منظور شفاف‌سازی

۴- ارائه تضمین به غرب به منظور عدم انحراف از فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای و اعتمادسازی

۵- نظارت کامل آژانس بر تأسیسات و فعالیت‌های هسته‌ای

۶- تصویب و پذیرش بی‌درنگ پروتکل الحاقی

۷- اعلام ریز برنامه‌ها و جزئیات برنامه هسته‌ای به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

۸- همکاری کامل با بازرسان آژانس

۹- بازنگری در تأسیسات UCF اصفهان و رآکتور تحقیقاتی آب سنگین اراک

۱۰- تعلیق در قطعه‌سازی‌های مربوط به سانتریفیوژهای P1 و P2

۱۱- گسترش دامنه تعلیق غنی‌سازی.

در عوض این شرایط طرف غربی متعهد شده بود شرایط زیر را عمل کند.

۱- به رسمیت شناختن حقوق هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران

۲- از سرگیری مذاکرات تجاری و همکاری‌های اقتصادی اروپا با ایران

۳- همکاری برای پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی WTO

۴- خروج پرونده ایران از حالت ویژه به عادی

۵- آغاز مذاکرات برای انجام توافق جامع و همکاری‌هسته‌ای.

این اقدامات طرف غربی جدا از ابهام و کلی‌گویی، هیچ تضمین معتبری نداشت و نکته اصلی در این مذاکرات این بود که طرف غربی تعلیق را امری ضروری و اساسی می‌دانست که باید به‌طور دائم و پایدار تا زمانی نامعلوم پیگیری شود که الزام حقوقی نیز دارد اما این در شرایطی بود که طرف ایرانی بر داوطلبانه، موقت و بدون الزام حقوقی بودن اقدامات تأکید داشت و بر این اساس به توافق رسیده بود. در این شرایط روند پرونده هسته‌ای به گونه‌ای پیش رفت که تیم ایرانی به‌رغم همه اقدامات شفاف‌ساز و اعتمادساز، با تصویب قطعنامه‌های مکرر در شورای حکام آژانس روبه‌رو شد که به کوتاهی، تخلف و مخفیکاری طرف ایرانی در بحث هسته‌ای اشاره داشت و از تیم ایرانی می‌خواست اقدامات اعتمادساز و شفاف ساز بیشتری انجام دهد و در نهایت نیز پرونده هسته‌ای جمهوری اسلامی از شورای حکام به شورای امنیت سازمان ملل ارجاع و مذاکرات با تیم ۱+۵ آغاز شد.

نکته پایانی اینکه تیم مذاکره‌کننده ایرانی به رهبری آقای ظریف سعی کند از روند مذاکرات در دوره آقای خاتمی و روحانی بهره ببرد و دیگر آزمون و خطا نکند، چرا که عرصه بین‌الملل جای تجربه و خطا نیست و باید در مقابله با طرف غربی و آمریکایی با استفاده از تجارب پیشین، مقتدرانه و عزتمند روبه‌رو شد و حقوق جمهوری اسلامی ایران را به‌طور تمام استیفا کرد و به هیچ‌وجه در مقابل خواسته‌های نامعقول طرف غربی تسلیم نشد. دولت آقای روحانی و دستگاه سیاست خارجی ایران بداند که مقاومت و پایداری در برابر ظالمان و طاغوتیان که مصداق حقیقی آن آمریکا و غرب هستند به معنای پیروزی است و نصرت الهی را در پی خواهد داشت و این مطلب که به جای تکیه بر ماه عسل توافق با غرب به درون نگاه کنند و دل را به نقاط حقیقی پیوند بزنند و نه خیالی.

سلام وطن ۶۶۴۱۳۹۴۲

پیامک خوانندگان ۳۰۰۰۸۸

آب‌وهوا

ابوموسی	۱۱ / ۲۵	سیستان	۴ / ۱۹
آذرشرقی	۴- / ۱۱	فارس	۳ / ۱۷
آذرغربی	۳- / ۹	قزوین	۰ / ۱۰
اردبیل	۶- / ۵	قم	۲ / ۱۵
اصفهان	۱- / ۱۲	کردستان	۱- / ۱۴
البرز	۳ / ۱۱	کرمان	۱ / ۱۵
ایلام	۴ / ۱۴	کرمانشاه	۶ / ۹
بوشهر	۱۵ / ۲۳	کهگیلویه	۲ / ۱۸
تهران	۶ / ۱۳	گلستان	۰ / ۱۵
چهارمحال	۳ / ۱۶	گیلان	۶ / ۱۴
خراسان.ج	۱ / ۱۵	لرستان	۷ / ۱۱
خراسان. ر	۱- / ۱۳	مازندران	۳ / ۱۴
خراسان.ش	۰ / ۱۱	مرکزی	۴ / ۱۰
خوزستان	۱۲ / ۲۳	هرمزگان	۱۱ / ۲۵
زنجان	۰ / ۱۱	همدان	۱ / ۱۰
سمنان	۱ / ۱۴	یزد	۸ / ۲۲

تقویم تاریخ

■ **تصرف آذربایجان توسط قوای روس در جریان جنگ اول جهانی (۱۲۹۳ش)**

پس از شروع جنگ اول جهانی و تجاوز نیروهای عثمانی به آذربایجان ایران، دولت روسیه نیز قوای خود را وارد ایران کرد و برای تصرف شهرهای آذربایجان، بین قوای روس و عثمانی جنگ شدیدی درگرفت. در این نبرد سهمگین عده زیادی از مردم آذربایجان کشته و زخمی شدند و اموال آنان به غارت رفت تا اینکه یکصد سال پیش در روزی چون امروز، قوای روس بر سپاه عثمانی پیروز شدند و عثمانی‌ها عقب‌نشینی کردند. قوای قزّاق روس در حالی به ایران هجوم آورده و در شهرها به تجاوزگری مشغول بودند که ایران از همان آغاز بی‌طرفی خود را اعلام کرده بود. روس‌ها در این میان، شهرهای آذربایجان را آتش زده و مغازه‌ها را غارت کردند. این واقعه در حالی صورت می‌گرفت که دولت تزاری روسیه از سوی لنین سرنگون شده و دولت جدیدی با مرام کمونیستی قدرت را در دست گرفته بود. البته قوای قزاق روس که این زمان در ایران بودند، ارتباطی با دولت جدید نداشته و هنوز به دولت تزار وفادار بودند.

■ **کشتار مردم تهران به دستور بختیار در آخرین روزهای عمر رژیم پهلوی (۱۳۵۷ش)**

در این روز، در تظاهرات و برخوردهای خونین در سراسر کشور، ده‌ها تن شهید یا مجروح شدند. مردم تهران نیز در حالی که برای پیوستن به روحانیون متحصن در مسجد دانشگاه تهران به سمت دانشگاه در حرکت بودند، از طبقات بالای ساختمان ژاندارمری مورد هجوم نیروهای ژاندارمری قرار گرفته و چهره شهر تهران به‌صورت یک شهر جنگ‌زده درآمد. این حرکت، انعکاس جهانی یافت و برخی خبرگزاری‌ها، آن را مشابه کشتار ۱۷ شهریور دانستند. نکته قابل توجه در این روز، همیاری مردم بود چرا که تنها یک ساعت پس از آغاز کشتار، راهروهای بیمارستان‌ها، مملو از لوازم بیمارستانی اهدایی از سوی مردم شد.

■ **مرگ پتر کبیر، پادشاه بزرگ روسیه (۱۷۲۵م)**

پتر کبیر، فرزند آلکسی میخایلوویچ پادشاه معروف روسیه در روز ۱۲ مارس ۱۶۷۲م در خانواده تزار روس به دنیا آمد. پس از مرگ پدر، اغتشاشاتی در روسیه روی داد که به قدرت گرفتن سوفی دختر میخایلوویچ و خواهر پتر انجامید. در این هنگام، پتر خردسال، به یکی از مناطق اطراف مسکو فرستاده شد. پتر که در ۱۰ سالگی به تزاری روس رسیده بود، با وجود خواهرش سوفی، نمی‌توانست به راحتی سلطنت کند و در واقع تا ۱۷ سالگی، تحت نفوذ و اقتدار او باقی بود. در ۲۹ سپتامبر سال ۱۶۸۹م پتر با کمک جمعی از دوستان خود به مسکو حمله برد و سوفی را به زندان افکند و خود به جای او به سلطنت نشست. پتر از همان زمان، درصدد دست یافتن به دریای آزاد بود تا کشور روس را با دولت‌های اروپایی مرتبط کند. از این رو با امپراتوری عثمانی به جنگ پرداخت و پس از نبردهایی سنگین، قسمت‌هایی از این امپراتوری را به تصرف خود درآورد. او برای آنکه به‌خوبی با جزئیات تمدن کشورهای اروپای غربی آشنایی حاصل کند، دو سفر به اروپا کرد و ضمن آن، اطلاعاتی درباره زندگی آنان به دست آورد. پتر در مراجعه به کشورش، عده‌ای مهندس، طبیب، صنعتگر و افسر لایق جهت تشکیلات جدید روسیه همراه خود آورد و تلاش فراوانی در ایجاد و ساماندهی تشکیلات و تأسیسات جدید اداری، نظامی و مذهبی کشور از خود نشان داد. از این رو است که پتر کبیر را مؤسس روسیه جدید نامیده‌اند. پتر در سال ۱۷۲۱م خود را امپراتور کل روسیه اعلام کرد و پس از آن، انتخاب امپراتور آینده را تابع اراده پادشاه وقت قرار داد. او به‌رغم دارا بودن صفاتی از قبیل ازخودگذشتگی فراوان در راه روسیه، در منتهای بی‌رحمی و فساد نیز قرار داشت و جان، آزادی و شخصیت افراد در نظر او هیچ‌گونه ارزشی نداشتند. آرزوی دستیابی به دریاهای آزاد و گرم به‌عنوان یکی از وصایای پتر کبیر، در جانشینان او تداوم یافت و پادشاهان روس همیشه درصدد اجرای این خواسته بودند. چنانکه دست‌اندازی به خاک ایران در طول سلطنت شاهان قاجار نیز در راستای همین سیاست شکل گرفت. پتر کبیر سرانجام ۲۹۰ سال پیش در ۲۸ ژانویه ۱۷۲۵م در ۵۳ سالگی درگذشت.